

Rozesílka Lísky

Informace, náměty a metodická podpora pro EVVO

LÍSKA

Připravili jsme pro Vás rozesílku 7/2017. V dubnu nás čeká velká celostátní akce Uklidme Česko (8. dubna), svátky velikonoční a DEN ZEMĚ (22. dubna). Pašijový týden začíná 10. dubna.

Přidáváme dva metodické listy speciály k přípravě Dne Země a k ptačí kampani, další na <http://www.liska-evvo.cz/doc/metodicke-listy-1>

Jsme rádi, že právě prostřednictvím lískové rozesílky vám můžeme již 13. rokem zprostředkovávat pozvání na rozmanité akce, informovat vás o grantových výzvách, nových publikacích, pomůckách či zajímavých projektech a dění v organizacích.

■ Akce do DIÁŘE:

- **DEN ZEMĚ 2017** – 22. dubna
- **Exkurze POLY a živly (návštěva MŠ Primátora Hájka v Uherském Brodě)** – 11.5.2017
- **Férová snídaně** – 13.5.2017, <http://www.liska-evvo.cz/doc/svetovy-den-pro-fair-tradeferova-snidane>
- **Toulavý autobus po přírodních zahradách ve Zlínském kraji** – 19.5.2017
- **Den pro přírodu** – krajský veletrh EVVO, EVENT centrum, Staré Město, 9.6.2017, <http://www.liska-evvo.cz/doc/regionalni-vzdelavaci-akce>
- **ŽA-BA-KO** – 26.6.2017, Zámek Vsetín, <http://www.liska-evvo.cz/doc/zabako>
- **Setkání MŠ a sítě Mrkvička**, Hájenka Semetín, 19.-20.10.2017
- **XVII. Krajská konference o EVVO**, Zlín, 15.11.2017

■ V dubnu startují lískové osvětové kampaně, <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane> :

Ptáci – žijí tady s námi, 1.4.- 30.4. 2017

Garant: CEV Žabka při SVČ Klubko Staré Město

Klíčová akce: Mezinárodní den ptactva (1.4.), vítání ptačího zpěvu, vycházky a exkurze

Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny, 1.5.- 30.6.2017

Garant: Centrum Veronica Hostětín

Klíčová akce: víkend otevřených zahrad (10.-11.6.2017)

Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené (podpora fair trade), 9.-31.5.2017,

Garant: Přírodovědné centrum Trnka při DDM Uherské Hradiště

Klíčová akce: Férová snídaně (13.5.)

STROMY a my, 15.9.- 31.10.2017,

Garant: Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště

Klíčová akce: Den stromů (20.10.)

Poctivě vyrobené – podpora místní udržitelné ekonomiky ve ZK, celoročně,

garant: VIS Bílé Karpaty, Veselí n. M.,

spolupráce Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopaníc, Starý Hrozenkov

Klíčová akce: soutěž Poctivě vyrobené, dny otevřených dveří u výrobců

- **Podrobný přehled akcí v regionu** i mimo něj najdete na webu Lísky v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí můžete průběžně zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz

- **Aktuální nabídku vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení zveřejňujeme na www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele.**
- **Aktuální fotografie z akcí Lísky najdete na <http://evvo-liska.rajce.idnes.cz/>**
- **Metodické listy pro učitele a listy skřítky Lískáčka pravidelně zasíláme jen členům Klubu LÍSKY a LÍSKY, z.s., archiv ML najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/metodicke-listy-1>, stejně jako další LÍSKOU vydané metodické materiály a publikace.**

Dubnové pranostiky:

16. dubna – *prší-li o velikonočním hodu, bude v létě nouze o vodu*

V příloze najdete:

- 1 - Rozesílku 7/2017 - celý text v PDF, <http://www.liska-evvo.cz/rozesilka>
 - 2.1- 2.5 - nabídku vzdělávacích akcí LÍSKY, formulář přihlášky
 - 3 - Kalendář akcí Ptáci – žijí tady s námi 2017
 - 3.1 – Ptačí výtvarná soutěž Malovaný ptačí svět
 - 3.2 – TZ k osvětové kampani Ptáci – žijí tady s námi
 - 4 - Soutěž Vsetín za Fair trade, propozice
 - 5 - Soutěž Voda v krajině, propozice
 - 6 – Žákovská badatelská konference 2017, propozice
 - 7 - Ekovýzva
 - 8 - Pozvání – plakát Cestfest Vsetín 2017
 - 9 - Pozvánka na seminář Voda v krajině
 - 10 - Nabídkový leták Prvky na přírodní zahradu – společnost HYBAJ
 - 11 - výzva – vizitka Fair trade v práci
- Metodický list speciál ke Dni Země
Metodický list speciál Ptáci – žijí tady s námi

KLUB LÍSKY

Klub má 60 členů, je pro nás velkou radostí a motivací. **Od září jsme rozšířili členství v Klubu Lísky i pro rodiny, školy a organizace.** Pokud se vám líbí programy a činnosti LÍSKY, máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje. Pokud si přejete, aby děti i dospělí byli více venku, rozuměli životnímu prostředí a pomáhali o ně pečovat, přidejte se k nám. Staňte se členem Klubu LÍSKY. Svým členstvím podpoříte lískové programy, stanete se součástí dění a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte. Informace o klubu i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Kde Líska pomáhá

Líska pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Mezi hlavní cíle patří pomoc nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí. Více na www.korunkaluhacovice.cz

Dobrý anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění. Více na <https://www.dobryandel.cz/>

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

<http://www.calantika.cz>

Člověk v tísní – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtsni.cz. O pomoci v ČR se dozvíte také na stránkách www.lepsiskolaprovsechny.cz

Aktuality a novinky

❖ Ptáci – žijí tady s námi, 8. ročník osvětové kampaně LÍSKY

Příchod jara každoročně bezpečně oznamuje ptačí zpěv. Ptactvo po staletí vnímáme jako posly probouzející se přírody a teplých dnů. Přitom patří k jedné z neohroženějších skupin živočichů, kteří potřebují naši pozornost, starost a aktivní ochranu. A právě k tomu vyzývá již poosmé osvětová kampaň LÍSKY nazvaná Ptáci – žijí tady s námi.

Letos se koná ve Zlínském kraji už osmý ročník této kampaně. „LÍSKA a její členské i partnerské organizace připravují řadu rozmanitých aktivit, které přispívají k osvětě a k udržení a zvýšení biodiverzity druhů ptactva a zachování jejich populace v blízkosti lidských sídel na území Zlínského kraje,“ řekla předsedkyně LÍSKY Iva Koutná s tím, že do kampaně se zapojila desítka organizací, především střediska ekologické výchovy i volného času, neziskové organizace, školy a muzea.

Aktivity jednotlivých organizací probíhají po celý měsíc duben v celém regionu. Lidé se mohou těšit na výstavy, přírodovědná pozorování, vycházky, exkurze, besedy, soutěže, výukové programy nebo nejrůznější dílny, v nichž se mimo jiné naučí i vyrábět ptačí budky, krmítka nebo pítka. „Smyslem je, aby naše aktivity byly vzájemně propojeny, aby poskytovaly dětem i dospělým rady a náměty, jak pomáhat ptactvu v zahradě, obcích a městech i ve volné přírodě,“ přiblížila smysl kampaně Iva Koutná.

Koordinátorem kampaně je LÍSKA, která mimo jiné připravila i metodické listy, plakáty a další materiály pro školy a další zájemce. Odborným garantem je Středisko volného času Klubko ve Starém Městě. Programy jsou připraveny v Uherském Hradišti, Starém Městě, Vsetíně, Valašském Meziříčí, Zlíně, Rožnově pod Radhoštěm nebo v Uherském Brodě.

Podrobný program aktivit je zveřejněn na www.liska-evvo.cz nebo na facebookovém profilu kampaně „Ptáci – žijí tady s námi“ (<https://www.facebook.com/ptacizijitadysnami?ref=bookmarks>).

Kampaň je inspirována zejména významnými „ptačími“ dny. Mezi ně patří každoročně Mezinárodní den ptactva, který připadá na 1. duben. Mezi pravidelné akce se řadí Vítání ptačího zpěvu, které si lidé připomínají zpravidla 1. až 2. května. Podzim je spjat s Festivalem ptactva, který bývá pořádán pravidelně v době, kdy Evropou a vlastně i celým světem migrují obrovské množství ptáků na své zimoviště, zpravidla jde o první víkend v říjnu.

Česká společnost ornitologická každoročně od roku 1992 vyhláší i Ptáka roku. „Posláním této akce je upozornit na zajímavé ptačí druhy žijící kolem nás a vybudovat veřejnost k jejich sledování a praktické ochraně, zvýšit zájem o ptactvo a přírodu vůbec. Letos je ptákem roku datel,“ připomněla Iva Koutná.

Více o kampani, nejrůznější materiály a podklady na www.liska-evvo.cz.
Informace poskytuje také Česká ornitologická společnost, na webu <http://www.birdlife.cz>.

❖ Pták roku 2017

Ptákem roku 2017 je datel černý, <http://www.cso.cz/index.php?ID=3037>

❖ STROM roku 2017

Roste u vás v okolí strom, který si zaslouží pozornost a péči? Přihlaste jej do ankety **Strom roku 2017**. Pokud postoupí do finále, bude soutěžit o **odborné ošetření** nebo o finance na **nové výsadby**. Z došlých přihlášek totiž porota vybere dvanáct finalistů, kteří budou moci soutěžit o přízeň veřejnosti ve zproplatněném hlasování. Vítězný strom navíc postoupí do mezinárodního kola ankety **Evropský strom roku**.

Uzávěrka návrhů do ankety je **30. dubna 2017**. Podrobnosti o tom, jak strom přihlásit, najdete na www.stromroku.cz

Anketu pořádá Nadace Partnerství pod záštitou ministra životního prostředí za finanční podpory Státního fondu životního prostředí ČR a firmy ASEKOL.

❖ DEN ZEMĚ 2017, 22. dubna

Blíží se Den Země. Víte, jak správně třídit staré elektro?

Máte už v obci červený kontejner na elektro odpad? Umožněte svým občanům lépe třídit odpad a informujte je o tom, co do kontejneru patří a nepatří. Můžete třeba uspořádat aktivitu pro děti a rodiče u příležitosti Dne Země, nebo vyvěsit [obrázek s informacemi](#) na web.

Zdroje (nejen) pro EVVO

- **Výsadba stromů - vyhlašovatel Nadace Partnerství**
<http://nno.ecn.cz/index.stm?x=2484977&apc=nF2xx1-->
- V dubnu startuje **nový dotační program Dešťovka**.
http://zpravy.idnes.cz/dotace-destovka-ministerstvo-zivotniho-prostredi-richard-brabec-p96-/domaci.aspx?c=A170213_212107_domaci_san
- **Nadace VIA vyhlašuje grantová kola pro Rychlé granty na krátkodobé projekty do 6 měsíců**, kdy můžete získat až 30 000 korun. Uzávěrka programu je vždy první čtvrtek v měsíci. Více informací včetně formuláře žádosti a textu vyhlášení najdete na stránce Rychlých grantů:
<http://www.nadacevia.cz/cz/granty-a-podpora/podpora-mistnich-iniciativ/mesta-z-jineho-testa-rychle-granty-2015>
- Granty Evropské nadace mládeže **European Youth Foundation**,
<http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2xx1--&x=2425367>

Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu

- Tradičně v LÍSCĚ podporujeme akci **Uklidíme Česko**. V sobotu 8. dubna to vypukne.
<http://www.uklidmecesko.cz/>
- **Cestovatelský festival Cestfest Vsetín 2017, 8. dubna**. Férová kavárna LÍSKY zajištěna! www.cestfest.cz
- **Festival Jeden svět Zlín 2017** otevírá brány! Devět dokumentárních filmů, které vám nedají spát. Hosté, kteří mají co říct. Virtuální realita, která vás zavede do jiného světa. Festival dokumentárních filmů o lidských právech [Jeden svět Zlín](#) v [Alternativa - kulturní institut Zlín](#) od 5. do 8. dubna 2017.
- Muzeum v přírodě Rochus v Uherském Hradišti, pořádá ve dnech **6. - 7. 4. 2017 edukační pořad pro školy** s názvem **OD FAŠANKU DO VELIKONOC**, www.parkrochus.cz

- **Zámecká velikonoční neděle**, 9. 4. 2017, od 14:00 do 17:00 hodin v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí. Těšit se můžete na pestrý program, např. na pečení velikonočního obřadního pečiva, výrobu tatarů, zdobení kraslic a spoustu dalšího jarního tvoření. Zhlédnout také můžete tradiční výstavu Velikonoce v muzeu. O hudební doprovod se postará Hafera z Nového Hrozenkova. Můžete také využít zázemí muzejní kavárny a ochutnat sladké zboží cukrářek, <http://muzeumvalassko.cz/vystavy/zamecka-velikonocni-nedele-2017/>
- **VELIKONOČNÍ JARMARK NA ENVIcentru ve Vysokém Poli**, neděle 9. dubna 2017 od 13:30 hodin. Děti se mohou těšit na tvořivé dílny – malování vajíček, pletení tatarů, výroba kuřátek a paličkování. Na jarmarku můžete nakoupit něco dobrého nebo pěkného co patří k Velikonocům, děti ze ZŠ Vysoké Pole vystoupí se svým pásmem „PŘIŠLO JARO DO VSI“ a také zkusíme přemluvit našeho oslíka Matýska a průvodem si připomenout příjezd Ježíše do Jeruzaléma. Vyfouklá vajíčka na malování je potřeba si přinést s sebou, ostatní pomůcky a materiál do tvořivých dílen bude zajištěn, <https://www.facebook.com/EnviCentrum/?fref=ts>
- **Seminář Voda v krajině, Zlín, 26.4.2017**, magistrát města Zlín.
- **Kurz všímavosti s Monikou Stehlíkovou**
 „Všímavost je dovednost vědomě vnímat okamžik, který právě prožíváme a náš život se tím stává lehčím, bezstarostnějším a naplňujícím.“ Tato klinicky ověřená metoda v nás rozvíjí konkrétní dovednosti, jako je nadhled a respekt k sobě, zbavuje nás stresu, napětí a úzkosti a učí nás zvládat negativní myšlenky a pocity tak, aby na nás měly menší dopad a vliv a my si mohli volněji jít za tím, co nám dává smysl a co je pro nás důležité.
 Cíl kurzu: účastníci si osvojí jednotlivé techniky všímavosti, získají informace o metodě a rady a doporučení pro každodenní život bez stresu a zbytečných negativních myšlenek a emocí.
 Náplň kurzu:
 - úvod a (velmi) stručná historie metody, její současné rozšíření, výzkumy
 - individuální techniky - teorie a praxe
 - jak na negativní (úzkostné, depresivní aj.) myšlenky a pocity
 - jak se více otevřít prožitku přítomného okamžiku, jak si více užívat a nechat věci víc plynout
 - všímavý pohyb, všímavá interakce a komunikace, všímavé vztahy, všímavá výchova
 - prostor pro dotazy a sdílení
 Počet účastníků je do deseti, individuální přístup.
 Pro závazné přihlášení na kurz pošlete prosím do 20.4. email na info@iskerka.cz
- **Aktuální podrobný přehled akcí** (nejen v regionu) najdete na webu Líska v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>

Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR

- Středisko ekologické výchovy SEVER pořádá **ve dnech 7. - 9. 4. 2017, kurz pro lektory EVP - Hra v environmentální výchově**, <https://goo.gl/forms/4zjgCUcDF5SDBiUi2>
- **Seminář Bezpečné stromy v naší obci, 18. dubna, 8:30 - 16:30**, Otevřená zahrada, Brno
 Získejte praktické informace o tom, jak se efektivně starat o stromy, aby byly pro své okolí bezpečné a obyvatelům dlouho přinášely užitek.
 Pořádá: Nadace Partnerství a Arboristická akademie, <http://www.otevrenazahrada.cz/detail-akce.aspx?id=381>
- **Aktuální podrobný přehled akcí** najdete na <http://www.liska-evvo.cz/akce>

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

■ V LÍSCĚ Vám poradíme:

Jak se zapojit do zajímavých projektů.

Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.

Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.

Kde získat finanční zdroje. Jak připravit a zpracovat projektovou žádost.

■ ZAJISTÍME KONZULTACE K TÉMATŮM:

strategické plánování,

komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,

příprava a zpracování projektu na získání finančních zdrojů,

realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny,

přírodní zahrada – plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků, úprava, didaktické využití pro rozmanité aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zelené úřadování.

Konzultace mohou probíhat individuálně, nebo pro tým pracovníků.

■ ČINNOSTI LÍSKY:

Vzdělávací programy pro dospělé.

Exkurze, výlety a pobyty.

Soutěže.

Regionální osvětové a informační kampaně.

Pravidelná elektronická rozesílka newsletteru.

Knihovna EVVO.

Prodej a distribuce metodických materiálů a publikací.

Kontakty na střediska ekologické výchovy a ekoporadny v regionu i ČR.

Konferenční a produkční servis, akce na klíč.

Prodej místních a fairtradových produktů.

Jsmo připraveni poskytnout Vám podrobné informace, infoevvo@seznam.cz

- **LÍSKA připravila NABÍDKU VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ LÍSKY pro lektory EVVO, výukových programů, pracovníky neziskových organizací a další zájemce v rámci celoživotního vzdělávání (nejen) v EVVO, 2017 – 2018, <http://www.liska-evvo.cz/doc/organizace>**

- **LÍSKA připravila NABÍDKU AKREDITOVANÝCH VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ LÍSKY pro školy a školská zařízení, 2017**

Pozvánky a přihlášky ke stažení <http://www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele>

Toulavý autobus po přírodních zahradách. Společně navštívíme přírodní zahrady v MŠ Primátora Hájka v Uherském Brodě a EnviCentrum Pro krajinu ve Vysokém Polí. Pro svou organizaci získáte metodické materiály i praktické náměty.

Zejména pro mateřinky je připraven **toulavý autobus s naší malou POLY**. Dozvíte se jak na polytechnické vzdělávání v mateřské škole, seznámíte se s pomůckami a metodikou, uvidíte příklady, jak se daří POLY v mateřské škole Primátora Hájka v Uherském Brodě. Získáte pro svou organizaci vybrané materiály Jak učít POLY, <http://www.liska-evvo.cz/doc/jak-ucit-poly-1>.

- **Kurz pro koordinátory EVVO II (2017-2018):** Jedná se o studium k výkonu specializovaných činností v oblasti environmentální výchovy – v souladu s § 9, odst. 1, písm. d) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č.412/2006 Sb. („specializační studium“).

Zahájení v září 2017. Zájemci hlaste se již nyní na infoevvo@seznam.cz, poslední volná místa,

<http://www.liska-evvo.cz/doc/specializacni-studium-koordinator-evvo>

Programy a služby Lísky a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

- Pokud potřebujete při plánování či realizaci environmentální výchovy konkrétní **metodickou pomoc a konzultace, máte zájem o elektronickou rozesílku, materiály k EVVO, vzdělávací akce, výukové programy pro žáky, kontakty na organizace** apod., potom využijte služby a programy LÍSKY.
 Kontakt: infoevvo@seznam.cz, telefon 605 806 840
- KNIHOVNA LÍSKY:** LÍSKA nabízí odborné i široké veřejnosti možnost zapůjčení odborné literatury z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky pro učitele i studenty učitelství, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí.
 Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře Lísky, <http://www.liska-evvo.cz/doc/knihovna>
- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě MRKEV** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré **informace o podmínkách registrace** naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.
 Krajským koordinátorem ve Zlínském a Moravskoslezském kraji je **ALCEDO** – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz

Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

- Nabídku výukových programů středisek ekologické výchovy a organizací** najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>
- VELIKONOCE NA VALAŠSKU:** tvořivý program plný pohody vhodný pro MŠ a 1. stupeň ZŠ
 Zvyky a tradice od Masopustu do Velikonoc, hry našich dědečků, tvoření
 Délka programu: 1-2 hod, lektorka: Mgr. Jitka Dvorská
 Poplatek: 40Kč na žáka, pedagogický doprovod zdarma
 Objednávka programu: Jitka Dvorská, mobil 728585009, e-mail: jitkadvorskavm@seznam.cz
- Muzeum v přírodě Rochus v Uherském Hradišti, pořádá ve dnech **6. - 7. 4. 2017** **edukační pořad pro školy** s názvem **OD FAŠANKU DO VELIKONOC**, www.parkrochus.cz
- Muzeum regionu Valašsko, zámek Lešná**
 Kromě velikonočních programů můžete na jaře navštívit nový **program ke Dni Země**, který je letos věnován motýlům, **17. - 28. 4. 2017**, www.muzeumvalassko.cz/objekty/zamek-lesna/programy-pro-skoly/den-zeme-2017/

Tipy na pobyty, tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi

Nabídky najdete na: <http://www.liska-evvo.cz/doc/tabory>

Prázdninový pobyt LÍSKY se skřítkem Lískáčkem. Již 10. rodinný prázdninový pobyt plný her, zábavy, povídaní, přírody, sportování, tvoření i malování. Pondělí 17. – pátek 21. července 2017 (4 noci).
 Doporučený věk: 6 – 11 let. Cena: 2.500 Kč.
 Místo: Hájenka Na Novém světě, Semetín, Vsetín, <http://www.liska-evvo.cz/doc/tabory>

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

- Využijte nabídku **Muzea v přírodě Rochus**, <http://www.parkrochus.cz/doc/12/>, výukové programy a exkurze na <http://www.parkrochus.cz/doc/294/>.
- Naplánujte si návštěvu **14I15 Bařova institutu Zlín**, www.14-15.cz

- Aktuální nabídku programů **Muzea Jihovýchodní Moravy ve Zlíně** najdete na www.muzeum-zlin.cz
- Aktuální nabídku programů **Muzea regionu Valašsko** najdete na www.muzeumvalassko.cz

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

- **Výtvarná soutěž Malovaný ptačí svět**, *propozice v příloze.*
- **Soutěž Vsetín za fair trade**, *propozice v příloze.*
- **Fotografická soutěž ke Dni Země Voda v krajině**, *propozice v příloze.*
- **EKO olympiáda pro ZŠ**, 24.5.2017, ZŠ Zlín Nová cesta 268, www.zsstipa.cz
- **Žákovská badatelská konference ŽA-BA-KO**, 26. června 2017, Zámek Vsetín, <http://www.liska-evvo.cz/doc/zabako>, *propozice v příloze.*

Projekty (nejen) pro školy a skupiny dětí

Fairtradové školy

jsou součástí kampaně Fairtradová města – mezinárodní iniciativy označování míst, kde je podporován fair trade. Více na http://www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly

Světová škola

Certifikát uděluje společnost Člověk v tísni, o.p.s. ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi (ADRA, o.s., EDUCON, NaZemi, ARPOK). O získání se mohou ucházet základní i střední školy.

Globální rozvojové vzdělávání

Náměty a projekty do výuky získáte na <http://www.globalnirozvojovevzdelavani.cz>

Odpovědná škola

Značku Odpovědná škola uděluje Asociace společenské odpovědnosti školám, které kromě klasického vzdělávání žáků vnímají kulturní, sociální a vzdělávací potřeby místa, ve kterém působí.

<http://www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola>

Skutečně zdravá škola

Více o iniciativě na webu a Facebooku, www.skutecnezdravaskola.cz

Zelené okénko

Zelené úřadování

zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování. Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí. Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

- **Fair trade v práci:** Nová minikampaň [Fairtrade Česko a Slovensko](#), sdílejte tento odkaz, pokud i vy pijete v kanceláři, na pracovních cestách nebo v homeoffice fairtradovou kávu či čaj. [#FairtradeVpraci](#)
My v LÍSCĚ jinou než fairtradovou nepijeme a rádi budeme zásobovat i vaše hrnečky. Stačí se ozvat na adrese infoevvo@seznam.cz Poradíme i dovezeme.
- **Výrobky fair trade můžete zakoupit v LÍSCĚ.** Najdete nás v budově Základní školy Vsetín, Rokytnice 436, <http://www.liska-evvo.cz/doc/kontakty> **Otevřeno máme v pondělí a ve čtvrtek, 9-14.30 hodin,** <http://www.liska-evvo.cz/doc/kancelar-lisky> , infoevvo@seznam.cz

Líska je členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**.

Líska je místním podporovatelem **fair trade**, http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- **Regionální značky** www.regionalni-znacky.cz
- **Najděte si svého lokálního výrobce** - přehled regionálních výrobků a výrobců ze Zlínského kraje, www.vyrobkyzkraje.cz
- **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky**, www.VyrobkyZKraje.cz

Recepty z naší kuchyně

Pošlete nám zajímavé a chutné recepty z vašich domácích i školních kuchyní. Originální recepty, nebo ověřené recepty s uvedením zdroje můžete posílat na infoevvo@seznam.cz. Rádi bychom podpořili místní produkty, zdravé stravování, fairtradové suroviny, tradiční recepty a recepty v návaznosti na zvyky a tradice našeho regionu.

■ Je čas planých bylinek

Spousta vitaminů a minerálů, které draze nakupujete v lékárně, vám možná roste zadarmo pod okny nebo na nejbližší louce. Běžné koření umí v kuchyni použít každý, naučte se to i s bylinkami. Šest z nich můžete okamžitě zařadit do svého, případně i rodinného jídelníčku.

Zdroj: http://hobby.idnes.cz/plane-bylinky-propasujte-na-jare-do-kuchyne-koprivami-nacpete-mrazak-12c-/hobby-domov.aspx?c=A090420_115421_hobby-domov_mce

■ Jarní pomazánky

Tvarohová pomazánka s jarní cibulkou.

Budeme potřebovat: tvaroh, červená mletá paprika, sůl, jarní cibulka, koření.

Postup: Tvaroh dáme do misky (Můžeme dat i trochu másla). Rozmícháme a přidáme na drobno nakrájené omyjte a očištěné jarní cibulku s nati, osolíme, opepříme a příchutěmi sladkou červenou paprikou. Podáváme s čerstvým chlebem a zeleninou. Mňam!

Mrkvová pomazánka s cibulí

Budeme potřebovat: 3-4 ks mrkve, 1 ks cibule, 4 lžičky majonézy, 1 lžička cukru, sůl, pepř, pažitka.

Postup: Cibuli nakrájíme nadrobno, mrkev najemno nastrouháme. V míse promícháme a přidáme sůl, pepř, cukr, majonézu. Servírujeme na pečivu, posypané pažitkou. Dobrou chuť!

Pomazánka z ředkviček

Budeme potřebovat: 1 svazek ředkviček, podle chuti sůl, pepř, 1 ks cibule, 4 lžičky smetany, plátek másla, 1 bal. tofu,

Postup: Na másle osmahneme cibuli, pak přidáme na hrubě nastrouhané ředkvičky, osolíme a opepříme a restujeme. Necháme vychladnout a vmícháme jemně nastrouhané tofu. Nakonec přidáme smetanu a promícháme. Podáváme s čerstvým chlebem.

Krémová pomazánka

Budeme potřebovat: 5 ks vajec, 200 g zakysané smetany, 2 lžičky hořčice, 1 lžička soli, pepř, 1 ks cibule.

Postup: Vajíčka si uvaříme natvrdo, oloupeme a propasírujeme je přes sítko na bramborový salát. Cibuli si nasekáme nadrobno a přidáme k vejce. Přidáme hořčici, dochutíme solí a pepřem a dobře promícháme. Nakonec přidáme smetanu a pěkně spojíme. Necháme odstát v lednici a podáváme na chlebiček se zeleninou. Dobrou chuť.

Tvarohová pomazánka s křenem

Budeme potřebovat: 250 g tvarohu, 4 ks vajec, 2 lžičky zakysané smetany nebo jogurtu, 1-2 lžičky Křen, sůl, pepř, mletý kmín, pažitka.

Postup: Vajíčka uvaříme natvrdo. Tvaroh vidličkou zpracujeme, přidáme uvařená vejce, které takové vidličkou rozdrtíme. Osolíme, opepříme, přidáme kmín a nastrouhaný křen. Důkladně promícháme a přidáme zakysanou smetanu nebo jogurt. Podáváme s čerstvým pečivem. Vrch posypeme pažitkou. Dobrou chuť!

Pomazánka s cibulí

Budeme potřebovat: 8 ks vajec, 3 lžičky zakysané smetany, 3 lžičky majonézy, 1 lžička hořčice, 1 lžička másla, 1 ks cibule, sůl, pepř, petržel / pažitka.

Postup: Vajíčka uvaříme natvrdo. Uvařená vajíčka vidličkou v misce pořádně rozdrtíme na malé kousky. Cibuli nakrájíme na jemno a přidáme k vejci. Přidáme máslo, zakysanou smetanu, majonézu a hořčici. Důkladně utřeme a dochutíme solí a pepřem. Dáme do chladničky nejméně na 4 hodiny, aby se chutě spojily. Následně podáváme s nasekanou čerstvou petrželkou nebo pažitkou s čerstvým pečivem. Dobrou chuť!

Brokolicová pomazánka

Budeme potřebovat: 1 ks malé hlavičky brokolice, 2 stroužky česneku, 1 ks červené cibule, tvaroh, řecký jogurt, sůl a pepř.

Postup: Brokolici krátce povaříme a rozmixujeme spolu s cibulí a česnekem. Přidáme tvaroh, jogurt a dochutíme solí a pepřem. Podáváme s čerstvým pečivem. Dobrou chuť!

- **Jedinečné zdravé recepty najdete na <https://www.countrylife.cz/recepty>**
- Taky Vás na jaro přepadne chuť obohatit jídelníček? Hledáte-li kvalitní produkty z našeho regionu, mrkněte na tento web. <http://www.vyrobkyzkraje.cz/>

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** Vám PORADÍ v Ekologickém institutu Veronica <http://www.veronica.cz/?id=418>
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:** http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>

Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály

- Právě vychází nová čísla **bulletinu Bedrník a Mrkvička**, <http://www.pavucina-sev.cz/>
- **HRAVOUKA** - kniha nominovaná na cenu **Magnesia Litera**. Hnědá myška, milovnice citrónových sušenek, vás hravě provede pod zemí, pod vodou, i korunami stromů. Nahlédněte, stojí za to! <http://www.beziliska.cz/knihy/hravouka>
- **Jarní lovec**. Jaro už vykukuje, tak vyražte směle do přírody a můžete PÁTRAT společně s dětmi. Volně ke stažení: <http://zodpovednavyuka.cz/produkt/jarni-lovec/>
- Vyzkoušejte **naš jarní seznam zážitků a přání**, které vám z jara udělají nekonečnou osvěžující párty. <http://bit.ly/24jarnichzazitku>
- **Malý průvodce po zajímavých zdrojích čtení, čtenářství a čtenářské gramotnosti.** <https://www.svetgramotnosti.cz/>
- **Novinky z edice LÍSKY oříšek** - objednávky na infoevvo@seznam.cz:
 - Říkáanky Skřítci a skřítkušky z ovocného sadu, Marie Kordulová a Jana Šenkeříková, cena 50 Kč
 - Objevujeme a pozorujeme přírodu se skřítkem Lískáčkem, Lenka Pavelčíková, cena 190 Kč
 - Metodické listy Jak učit POLY, 4 ML Život v půdě, cena 40 Kč <http://www.liska-evvo.cz/doc/edicnim-centrum-orisek-1>

Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy, firem

- V létech 2014 - 2016 jsme se na Katedře environmentálních studií FSS MU (Brno) v rámci projektu GAČR zaměřili na **mapování tzv. ekonomických alternativ v ČR**. Naším cílem bylo zkoumat organizace, podniky a uskupení, která sice fungují v rámci ekonomiky, ale nefungují jako běžné firmy. Nezaměřují se pouze na zisk, často mají demokratické řízení, snaží se podporovat místní ekonomiku, ne vždy nutně aplikují tržní přístup... Tyto organizace považujeme za zajímavé a důležité z hlediska šetrnosti k přírodě a podpory místních komunit.

Udělalí jsme rozhovory s padesáti organizacemi a skupinami, od obecních projektů přes družstevní galerii po spolek, zajišťující volnočasové dětské aktivity.

Z projektu vznikla následující webová stránka, kde najdete kromě padesáti medailonků zkoumaných projektů a kontaktů na ně také stručné uvedení do problematiky a texty, včetně nějakých populárnějších textů v češtině.

Uvitáme využití a další šíření, případně odkaz na vašich webových stránkách:

<http://alternativniekonomiky.fss.muni.cz/>

Na základě našeho výzkumu vznikl následující populární článek, který poukazuje na to, že k ekonomickým alternativám může patřit třeba i nenápadná zahrádkářská prodejna:

<http://denikreferendum.cz/clanek/24759-co-nas-muze-naucit-nenapadny-obchudek-zahradkaru-v-boskovich>

K tématu tradičních okurek v novém láku, resp. k přerámování pohledu na tradiční zahrádky coby "alternativy" (na základě zkušenosti s holandskými komunitními zahradami), se vyjadřuje také naše kolegyně v projektu, Lucie Sovová, na tomto profesionálně provedeném šestnáctiminutovém videu, které lze snadno sdílet a dobře použít ve výuce či obecněji k nastartování diskuse na toto důležité téma:

<https://www.youtube.com/watch?v=iK4dHa0zITo>

Na stránkách Trastu najdete navíc i prezentace ze semináře v říjnu 2016 na FSS MU "Peníze nebo život: jiné ekonomiky a potravinové iniciativy v Česku", z nichž jedna ("Jiné ekonomiky a česká společnost") ukazuje výsledky dalšího našeho celostátního výzkumu - tentokrát se jednalo o kvantitativní reprezentativní výzkum o tom, kolik lidí a jak často u nás produkuje vlastní potraviny a obecněji sama něco doma produkuje či si pomáhá navzájem. I to je určitá forma alternativy vůči stávajícímu systému. Ostatní prezentace se rovněž týkají klíčového tématu "ekonomické alternativy" z vícero pohledů.

<http://www.thinktank.cz/dok/diskuzni-sesity-a-dalsi/>

Naďa Johanisová

Výstup z výzkumu alternativních ekonomik 2014-16: <http://alternativniekonomiky.fss.muni.cz/>

<http://politicalcritique.org/cee/czech-republic/2016/solidarity-and-profit/>

<http://denikreferendum.cz/clanek/21937-rozhovor-s-nadou-johanisovou-penize-by-mely-slouzit-lidem-ne-naopak>

- **Čtvrtstoletí participace v ČR**

Slovo participace u nás stále ještě není zdomácnělý pojem. Přesto se dá s jistou mírou zjednodušení říci, že slavíme čtvrtstoletí jejího používání. Můžeme pod něj schovat řadu jiných termínů (zapojování veřejnosti, komunitní plánování apod.), ale smysl je stále týž. Dávat lidem menší či větší podíl na rozhodování ve věcech národní, krajské a zejména pak místní politiky. Více zde: <http://www.martin-nawrath.cz/news/ctvrtstoleti-participace-v-cr/>

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

- **Svět má plán!** Jak můžeme Cíle udržitelného rozvoje podpořit? Třeba tím, že budeme nakupovat místní a fairtradové výrobky. Je to skvělý plán a je to i váš plán! [#SDGs](#) [#GlobalGoals](#) [#Agenda2030](#)
- **Do české přírody se vrací původní druhy**
<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/grafika-navrat-puvodnich-druhu/r~79a4574036b811e6888a0025900fea04/?redirected=1490778396>
- **Do práce na kole 2017.** Registrace do motivační celostátní soutěže, která probíhá v květnu, najdete na www.dopracenakole.cz

- Měsíc bez palmáce? Nebo šetrněji cestovat? Chcete zažít zkušenost, která Vám změní život? Zkuste to také a **přijměte svou EKOvýzvu** ▶▶▶ <http://act.gp/ekovyzva>

Nelíbí se Vám, jakým způsobem se lidé chovají k planetě? Nám také ne, ale změna začíná u nás samých. A je toho hodně, co můžeme změnit!

- **Věděli jste, že:**

Nesezónní ovoce a zelenina se pěstují ve vytápěných sklenících nebo pochází z velké dálky?

Když se ovoce a zelenina přepravují letadlem, spotřebuje se 10 - 20krát víc paliva než při využití těchž plodin vypěstovaných sezónně a místně.

Pokuste se snížit svou uhlíkovou stopu (udělejte si kvíz): <http://www.eatlowcarbon.org/>

Více info o zodpovědné spotřebě potravin hledejte na stránkách [Menu pro změnu](https://www.eatresponsibly.eu/.../i-learn/why-our-food-habit.../)
<https://www.eatresponsibly.eu/.../i-learn/why-our-food-habit.../>

- **STOP palmovému oleji**

Více informací na stránkách Koalice proti palmovému oleji - <http://stoppalmovemuoleji.cz/>

Environmentální informační servis Líska:

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky** www.liska-evvo.cz
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- Prodej a distribuce materiálů k EVVO.
- **Krajský kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
Pozvánky a informace zasílejte na elektronickou adresu Líska: infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně** www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

LÍSKA, z.s., tel: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz, www.liska-evvo.cz

Líska najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené

Sdružení Líska / Stromy a my

Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Sdružení Líska / ŽABAKO – žakovská badatelská konference

Sdružení Líska / Jak učit POLY

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Sdružení Líska / Zdravě do života

Rozesílku připravuje a rozesílá **LÍSKA, z.s.** s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz
Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.